

**MAJLIS PENGETUA SEKOLAH MALAYSIA (MPSM)
CAWANGAN KELANTAN**

**PERCUBAAN SPM
2022**

**BIOLOGI
KERTAS 2**

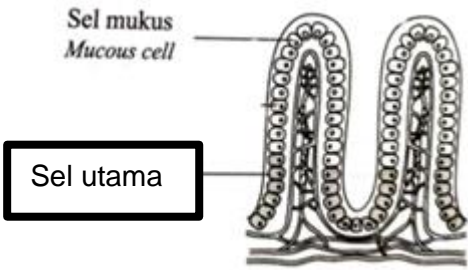
UNTUK KEGUNAAN PEMERIKSA SAHAJA

**SKEMA
PEMARKAHAN**

BAHAGIAN A

Skema Soalan 1

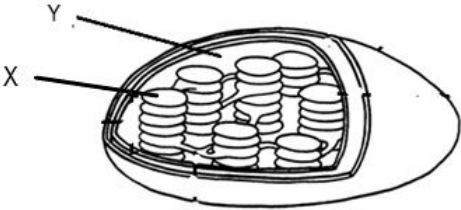
No	Cadangan Jawapan	Markah
(a)	Dapat menyatakan fungsi tisu Q berdasarkan Rajah 1.1. Jawapan: Mengecut dan mengendur untuk membolehkan aktiviti peristalsis //luar kawal (otot dinding perut) berlaku	1
(b) (i)	Dapat menamakan sel P pada kotak yang disediakan dengan betul. Jawapan: Sel mukus Mucous cell Sel utama	1
(b) (ii)	Dapat menerangkan fungsi sel dalam pencernaan ikan dan kekacang. Jawapan: P1: Sel merembeskan enzim pepsinogen (tidak aktif) P2: Enzim pepsinogen menjadi enzim pepsin (aktif) dengan kehadiran <u>asid hidroklorik</u> P3: enzim pepsin akan menghidrolisis protein kepada polipeptida dalam medium berasid.// persamaan perkataan $\text{Protein} + \text{air} \xrightarrow[\text{pH 2 / berasid}]{\text{pepsin}} \text{polipeptida}$ Catatan: - P2 / atau P3 diterima sekiranya kehadiran asid dinyatakan kehadiran asid / medium berasid - Sekiranya P3 menggunakan penguraian / pemecahan menggantikan hidrolisis mesti menyatakan kehadiran air. Mana-mana 2	2

(c)	Dapat mencadangkan dua langkah yang perlu diambil untuk mengatasi keadaan laktosa intoleransi. Jawapan: P1: Elakkan / kurangkan pengambilan makanan yang mengandungi susu / laktosa (seperti biskut, roti dan produk tenusu) P2: Gantikan dengan susu formula tanpa laktosa (seperti susu soya) P3: Baca label makanan sebelum membeli bagi memastikan tiada kandungan laktosa. P4: Mengambil makanan seimbang untuk memastikan tumbesaran kanak berlaku secara sihat.	2 1 1 1 1
	Mana-mana 2	
	JUMLAH	6

Skema Soalan 2

No	Cadangan Jawapan	Markah
(a) (i)	Dapat menamakan P dan Q. Jawapan: P: Trombokinase Q: Protrombin	2 1 1
(a) (ii)	Dapat menyatakan nutrien yang diperlukan untuk menukarkan Q kepada trombin. Jawapan: Ion kalsium / vitamin K	1 1
(b)	Dapat mewajarkan tindakan Encik S yang bercadang mendermakan darah kepada isterinya. Jawapan: F : Tidak wajar P1 : (Sel darah merah) Encik S mempunyai antigen A manakala isterinya mempunyai antibodi anti-A P2 : Antibodi anti-A bertindak terhadap antigen A P3 : menyebabkan penggumpalan //pengaglutinan berlaku	3 1 1 1 1
	F dan mana-mana 2P	
	JUMLAH	6

Skema Soalan 3

No	Cadangan Jawapan	Markah															
(a)(i)	Dapat melabelkan X di mana pigmen fotosintesis yang berfungsi untuk menyerap tenaga cahaya didapati. Jawapan:	1															
(a)(ii)	Dapat menyatakan dua perbezaan tindak balas yang berlaku di X pada a(i) dengan di Y Jawapan: <table border="1" data-bbox="363 1003 1337 1617"> <thead> <tr> <th></th> <th>Tindak balas di X</th> <th>Tindak balas di Y</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>P1</td> <td>X mengalami tindak balas bersandarkan cahaya</td> <td>tindak balas tidak bersandarkan cahaya</td> </tr> <tr> <td>P2</td> <td>Proses fotolisis air</td> <td>Proses penurunan gas karbon dioksida</td> </tr> <tr> <td>P3</td> <td>Tindak balas di X memerlukan air</td> <td>tindak balas di Y memerlukan gas karbon dioksida</td> </tr> <tr> <td>P4</td> <td>menghasilkan gas oksigen dan molekul air</td> <td>menghasilkan glukosa</td> </tr> </tbody> </table> Mana-mana 2		Tindak balas di X	Tindak balas di Y	P1	X mengalami tindak balas bersandarkan cahaya	tindak balas tidak bersandarkan cahaya	P2	Proses fotolisis air	Proses penurunan gas karbon dioksida	P3	Tindak balas di X memerlukan air	tindak balas di Y memerlukan gas karbon dioksida	P4	menghasilkan gas oksigen dan molekul air	menghasilkan glukosa	2
	Tindak balas di X	Tindak balas di Y															
P1	X mengalami tindak balas bersandarkan cahaya	tindak balas tidak bersandarkan cahaya															
P2	Proses fotolisis air	Proses penurunan gas karbon dioksida															
P3	Tindak balas di X memerlukan air	tindak balas di Y memerlukan gas karbon dioksida															
P4	menghasilkan gas oksigen dan molekul air	menghasilkan glukosa															
(b)	Dapat menerangkan titik manakah yang menyokong situasi tersebut Jawapan: T: Titik R P1: Pada keamatan cahaya yang tinggi, kadar fotosintesis akan meningkat P2: Lebihan glukosa dihasilkan // buah lebih manis/ lebih besar P3: (Glukosa) kadar respirasi sel meningkat //lebih tenaga dihasilkan	3															

	P4: Perkembangan tumbuhan lebih cepat // lebih kanji terbentuk. 1T dan mana-mana 2P	1
(c)	Dapat menyatakan satu ciri rumah hijau yang dapat meningkatkan kadar tindak balas berdasarkan cahaya. Jawapan: P1: Dinding / struktur bangunan yang lutsinar P2: Penggunaan cahaya buatan / mentol P3: Penyembur/ perenjis/ penyiram air automatik Mana-mana 1	1 1 1
	JUMLAH	7

Skema Soalan 4

No	Cadangan Jawapan	Markah										
(a) (i)	Dapat menamakan struktur S Jawapan: Kelenjar peluh	1										
(a) (ii)	Dapat menandakan $\checkmark$ bagi fungsi yang betul untuk struktur S dalam kotak yang disediakan. Jawapan: <table border="1" data-bbox="448 1245 1337 1559"> <tr> <td>Struktur S menjadi aktif <i>Structure S becomes active</i></td> <td>☒</td> <td rowspan="2">1</td> </tr> <tr> <td>Struktur S menjadi kurang aktif <i>Structure S becomes less active</i></td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Banyak peluh dihasilkan <i>A lot of sweat is produced</i></td> <td>☒</td> <td rowspan="2">1</td> </tr> <tr> <td>Kurang peluh dihasilkan <i>Less sweat is produced</i></td> <td>☐</td> </tr> </table>	Struktur S menjadi aktif <i>Structure S becomes active</i>	☒	1	Struktur S menjadi kurang aktif <i>Structure S becomes less active</i>	☐	Banyak peluh dihasilkan <i>A lot of sweat is produced</i>	☒	1	Kurang peluh dihasilkan <i>Less sweat is produced</i>	☐	2
Struktur S menjadi aktif <i>Structure S becomes active</i>	☒	1										
Struktur S menjadi kurang aktif <i>Structure S becomes less active</i>	☐											
Banyak peluh dihasilkan <i>A lot of sweat is produced</i>	☒	1										
Kurang peluh dihasilkan <i>Less sweat is produced</i>	☐											
(b)	Dapat menerangkan bagaimana struktur R bertindak untuk mengembalikan suhu badan kembali ke 37°C. Jawapan: F : Otot erektor kurang dirangsang //Otot erektor mengendur P1 : Bulu roma akan condong ke permukaan kulit P2 : Lapisan udara yang nipis terperangkap (antara bulu roma) P3 : Haba dapat dibebaskan dengan cepat / lebih banyak Mana-mana 2	2 1 1 1 1										

(c)	Dapat mencadangkan satu langkah dan menerangkan bagaimana untuk mengurangkan gejala hipotermia pada kanak-kanak tersebut. Jawapan:	2						
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>CADANGAN</th> <th>PENERANGAN</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>C1: Guna selimut/ baju /pakaian tebal C2: Menukar pakaian yang basah kepada pakaian lebih kering</td> <td>P1: Untuk memerangkap lapisan udara //mengurangkan pembebasan haba</td> </tr> <tr> <td>C3: Memberi minuman hangat /panas /tuam dengan beg panas C4: Memindahkan kanak-kanak ke kawasan yang lebih kering /panas</td> <td>P2: Untuk meningkatkan suhu badan /kadar metabolisme /kadar respirasi</td> </tr> </tbody> </table>	CADANGAN	PENERANGAN	C1: Guna selimut/ baju /pakaian tebal C2: Menukar pakaian yang basah kepada pakaian lebih kering	P1: Untuk memerangkap lapisan udara //mengurangkan pembebasan haba	C3: Memberi minuman hangat /panas /tuam dengan beg panas C4: Memindahkan kanak-kanak ke kawasan yang lebih kering /panas	P2: Untuk meningkatkan suhu badan /kadar metabolisme /kadar respirasi	1+1
	CADANGAN	PENERANGAN						
	C1: Guna selimut/ baju /pakaian tebal C2: Menukar pakaian yang basah kepada pakaian lebih kering	P1: Untuk memerangkap lapisan udara //mengurangkan pembebasan haba						
C3: Memberi minuman hangat /panas /tuam dengan beg panas C4: Memindahkan kanak-kanak ke kawasan yang lebih kering /panas	P2: Untuk meningkatkan suhu badan /kadar metabolisme /kadar respirasi							
Mana-mana C dan P yang sepadan	1+1							
	JUMLAH	7						

Skema Soalan 5

No	Cadangan Jawapan	Markah								
(a) (i)	Dapat menyatakan alam yang diwakili oleh organisma A dan B. Jawapan: Organisma A : Eubacteria	2 1								
	Organisma B : Fungi	1								
(a) (ii)	Dapat memberikan dua perbezaan antara organisma A dan B. Jawapan:	2								
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Organisma A</th> <th>Organisma B</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Prokariot</td> <td>Eukariot</td> </tr> <tr> <td>Unisel</td> <td>Multisel</td> </tr> <tr> <td>Dinding sel diperbuat daripada peptidoglikan</td> <td>Dinding sel dibina daripada kitin</td> </tr> </tbody> </table>	Organisma A	Organisma B	Prokariot	Eukariot	Unisel	Multisel	Dinding sel diperbuat daripada peptidoglikan	Dinding sel dibina daripada kitin	1 1 1
	Organisma A	Organisma B								
	Prokariot	Eukariot								
	Unisel	Multisel								
Dinding sel diperbuat daripada peptidoglikan	Dinding sel dibina daripada kitin									
Mana-mana 2										

(b) (i)	Dapat menyatakan X dengan betul. Jawapan: Famili	1
(b) (ii)	Dapat memberikan nama saintifik bagi tumbuhan Z. Jawapan: <i>Rafflesia cantleyi</i> / <u>Rafflesia cantleyi</u> Catatan: Kedua-dua nama digaris berasingan	1
(c)	Dapat menerangkan penyesuaian nutrisi bagi tumbuhan Z. Jawapan: P1: Akar menembusi batang perumah sehingga ke berkas vaskular perumah P2: Akar (tumbuhan Z) menyerap bahan organik /mineral/ air daripada perumahnya // Tumbuhan Z adalah parasit P3 : Tumbuhan Z membesar lebih cepat dan subur P4: Perumah akan mengalami kekurangan nutrisi, (mengering) akhirnya mati Mana-mana 2	2 1 1 1 1
	JUMLAH	8

Skema Soalan 6

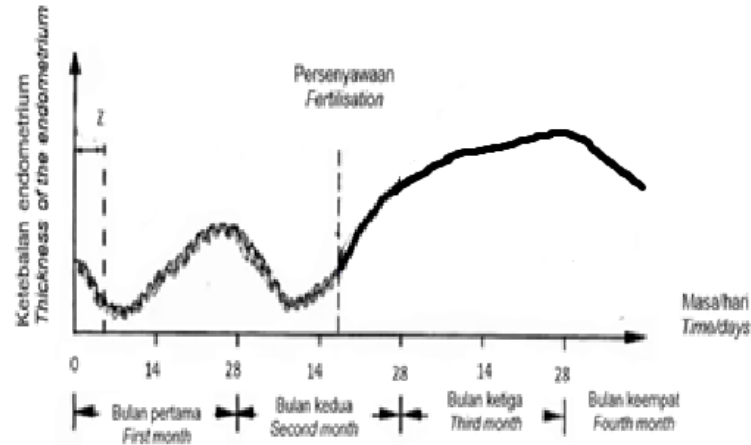
No	Cadangan Jawapan	Markah
(a)	Dapat menyatakan dua ciri mikroorganisma. Jawapan: P1: Tidak mempunyai nukleus yang nyata // prokariot // organel tidak bermembran P2: Dikelaskan kepada 4 bentuk // vibrio, kokus, basilus dan spirillum P3: Bersaiz antara 1-10 µm panjang P4: Bahan genetikanya (DNA) dalam sitoplasma (nukleoid) // gen tambahan dalam plasmid (DNA kecil) P5: Wujud secara sel tunggal, berpasangan, berfilamen, berantai atau berkelompok Mana-mana 2	2 1 1 1 1
(b)	Dapat menerangkan mengapa jangkitan virus boleh menyebabkan gejala cirit birit yang kronik, jangkitan kulat dan pembengkakan nodus limfa selepas 8 hingga 10 tahun jangkitan. Jawapan:	3

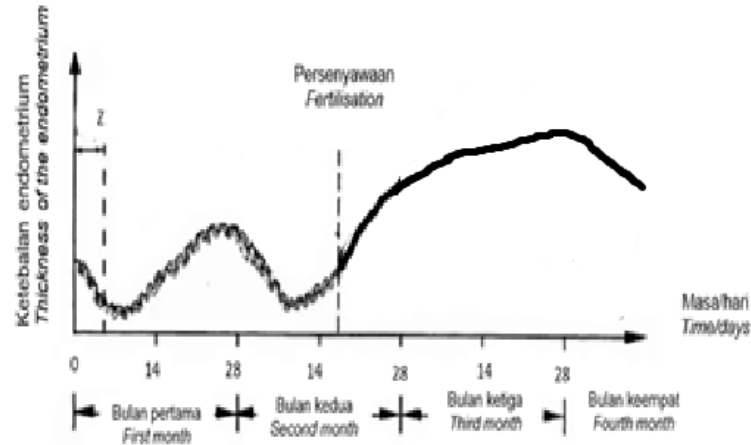
	P1: Virus akan membiak // Bilangan HIV akan meningkat P2: T - limfosit dimusnahkan P3: Tiada/ kurang penghasilan antibodi // aras keimunan menjadi rendah P4: Terdedah kepada jangkitan kedua P5: (Mengidap) Aids // peringkat akhir HIV Mana-mana 3	1 1 1 1 1
(c)	Dapat menerangkan mengapa pada musim sejuk, proses X akan terganggu dan mempengaruhi keperluan nutrien dalam tumbuhan Jawapan: P1: Proses penguraian (proses X) / ammonifikasi menjadi lebih lambat. P2: Bakteria pengurai menjadi tidak aktif // kurang merembeskan enzim // kadar tindak balas enzim pencernaan berkurang P3: Kurang ion ammonium terbentuk / diserap oleh tumbuhan P4: Kurang pembentukan nitrat / mengurangkan proses nitrifikasi / Kurang penyerapan nitrat oleh tumbuhan P5: Mengurangkan pembentukan protein dalam tisu tumbuhan Mana-mana 3	3 1 1 1 1
	JUMLAH	8

Skema Soalan 7

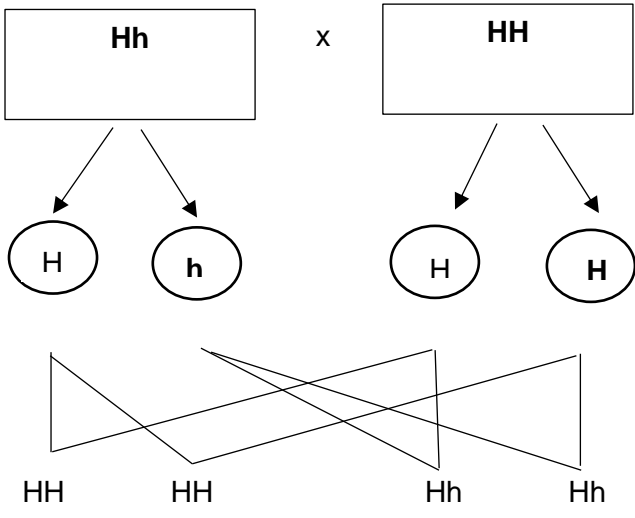
No	Cadangan Jawapan	Markah
(a) (i)	Dapat menamakan proses yang berlaku di Z Jawapan: Haid	1
(a) (ii)	Dapat menerangkan apakah yang berlaku semasa proses Z. Jawapan: Ketebalan dinding endometrium semakin berkurang// endometrium luruh	1 1
(b)(i)	Dapat melengkapkan graf dalam rajah 7.1 di atas untuk menunjukkan perubahan ketebalan endometrium berdasarkan situasi yang dinyatakan. * hamil pada bulan kedua. Namun, selepas bulan ketiga, beliau mengalami pendarahan dan disahkan keguguran. Jawapan:	1

(b)(ii)	Dapat menerangkan mengapa keguguran itu berlaku disebabkan oleh perubahan hormon. Jawapan: P1: Korpus luteum gagal berkembang P2: Hormon progesteron kurang dirembeskan /berkurang / rendah P3: Dinding endometrium gagal menebal // penebalan tidak dapat dikekalkan / meluruh P4: tidak dapat menyokong fetus mana-mana 3	3 1 1 1 1												
(c)(i)	Dapat menerangkan perbezaan pembentukan dua pasangan kembar itu. Jawapan: <table border="1" data-bbox="336 1205 1337 1458"> <thead> <tr> <th data-bbox="336 1205 836 1245">Kembar P</th> <th data-bbox="836 1205 1337 1245">Kembar Q</th> <th data-bbox="1337 1205 1353 1458"></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="336 1245 836 1285">Kembar siam</td> <td data-bbox="836 1245 1337 1285">Kembar seiras</td> <td data-bbox="1337 1245 1353 1285">1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="336 1285 836 1357">Pembahagian embrio yang tidak lengkap</td> <td data-bbox="836 1285 1337 1357">Pembahagian embrio yang lengkap</td> <td data-bbox="1337 1285 1353 1357">1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="336 1357 836 1458">Kembar melekat pada mana-mana bahagian badan // berkongsi organ</td> <td data-bbox="836 1357 1337 1458">Kembar tidak melekat pada mana-mana bahagian badan //tidak berkongsi organ</td> <td data-bbox="1337 1357 1353 1458">1</td> </tr> </tbody> </table> mana-mana 2	Kembar P	Kembar Q		Kembar siam	Kembar seiras	1	Pembahagian embrio yang tidak lengkap	Pembahagian embrio yang lengkap	1	Kembar melekat pada mana-mana bahagian badan // berkongsi organ	Kembar tidak melekat pada mana-mana bahagian badan //tidak berkongsi organ	1	2 1 1 1
Kembar P	Kembar Q													
Kembar siam	Kembar seiras	1												
Pembahagian embrio yang tidak lengkap	Pembahagian embrio yang lengkap	1												
Kembar melekat pada mana-mana bahagian badan // berkongsi organ	Kembar tidak melekat pada mana-mana bahagian badan //tidak berkongsi organ	1												
C(ii)	Dapat menyatakan satu faktor yang menyebabkan variasi pada kembar Q. Jawapan: P: faktor persekitaran // mana-mana contoh yang sesuai	1												
	JUMLAH	9												

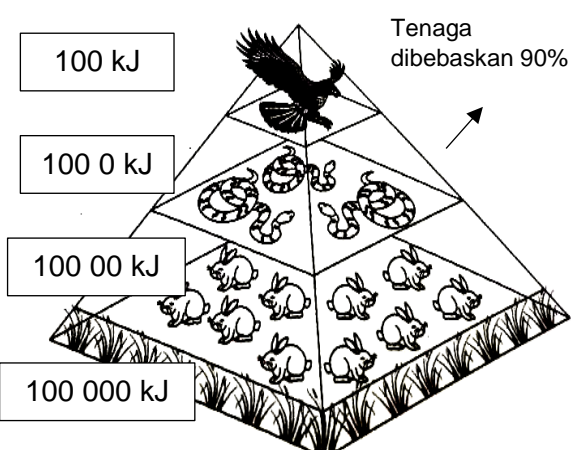
Skema Soalan 8

No	Cadangan Jawapan	Markah
(a) (i)	Dapat menyatakan genotip tikus D dan tikus E. Jawapan: D: hh E: Hh Catatan: D dan E betul kedua-duanya 1M	1
(a) (ii)	Dapat menyatakan nisbah fenotip anak tikus berbulu hitam kepada anak tikus berbulu putih yang terhasil. Jawapan: 1 : 1	1
(a) (iii)	Dapat melengkapkan rajah skema pewarisan dalam Rajah 8.2 dengan betul. Jawapan: Genotip induk : <i>Parental genotype :</i> Genotip anak : <i>Offspring genotype :</i> x ✓1M ✓1M ✓1M 3 betul – 2 markah 2 betul – 1 markah 1 betul – 0 markah	2
(b)	Dapat membanding bezakan pasangan kromosom P dan Q. Jawapan: Persamaan: P1: Kedua-dua pasangan kromosom mengandungi DNA / rantai polinukleotida	3 1

	P2: Kedua-dua pasangan kromosom mempunyai bahan/maklumat genetik/pewarisan	1																		
	P3: Kedua-dua pasangan kromosom terdiri daripada sepasang/2 kromosom	1																		
	Perbezaan:																			
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Ciri</th> <th>Pasangan Kromosom P</th> <th>Pasangan Kromosom Q</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Jenis kromosom</td> <td>Autosom</td> <td>Kromosom seks</td> </tr> <tr> <td>Fungsi kromosom</td> <td>Mengawal semua ciri sel soma</td> <td>Mengandungi gen yang menentukan jenis jantina</td> </tr> <tr> <td>Bilangan kromosom// Bilangan pasangan kromosom</td> <td>44//22</td> <td>2//1</td> </tr> <tr> <td>Kedudukan sentromer</td> <td>Sama</td> <td>Tidak sama</td> </tr> <tr> <td>Kromosom homolog</td> <td>Terdiri daripada kromosom homolog</td> <td>Bukan kromosom homolog</td> </tr> </tbody> </table>	Ciri	Pasangan Kromosom P	Pasangan Kromosom Q	Jenis kromosom	Autosom	Kromosom seks	Fungsi kromosom	Mengawal semua ciri sel soma	Mengandungi gen yang menentukan jenis jantina	Bilangan kromosom// Bilangan pasangan kromosom	44//22	2//1	Kedudukan sentromer	Sama	Tidak sama	Kromosom homolog	Terdiri daripada kromosom homolog	Bukan kromosom homolog	1 1 1 1 1 1
Ciri	Pasangan Kromosom P	Pasangan Kromosom Q																		
Jenis kromosom	Autosom	Kromosom seks																		
Fungsi kromosom	Mengawal semua ciri sel soma	Mengandungi gen yang menentukan jenis jantina																		
Bilangan kromosom// Bilangan pasangan kromosom	44//22	2//1																		
Kedudukan sentromer	Sama	Tidak sama																		
Kromosom homolog	Terdiri daripada kromosom homolog	Bukan kromosom homolog																		
	Mana-mana 1 persamaan + 2 perbezaan																			
(c)	Dapat menerangkan cara untuk mengelakkan penyakit tersebut diwarisi dari satu generasi ke generasi seterusnya. Jawapan: P1: Elakkan perkahwinan antara sesama pembawa talasemia // pembawa dan penghidap talasemia P2: akan mengurangkan bilangan penghidap talasemia P3: hanya hasilkan generasi anak terdiri daripada pembawa (gen) talasemia	2 1 1 1																		
	Mana-mana 2																			
	JUMLAH	9																		

BAHAGIAN B

Skema Soalan 9

No	Kriteria Pemarkahan	Markah			
(a) (i)	Dapat menyatakan satu komponen biosis dan satu komponen abiosis yang terdapat dalam ekosistem tersebut. Jawapan: Komponen biosis – Tumbuhan (akuatik) / ikan/ katak/ ular/ pematung/ arnab/ helang/pengeluar/ pengguna/ pengurai/ mikroorganisma Komponen abiosis – Udara/ kelembapan/ keamatan cahaya/ pH/ suhu	1	1	2	
(a)(ii)	Dapat membina satu piramid tenaga yang mengandungi 4 aras trof. Jawapan: 100 kJ 100 0 kJ 100 00 kJ 100 000 kJ Tenaga dibebaskan 90% Pengguna tertier Pengguna sekunder Pengguna primer Pengeluar P1: Label setiap aras trof P2: Jumlah pemindahan tenaga setiap aras trof P3: Jumlah kehilangan tenaga (pada mana-mana aras trof)	1	1	1	3
(b)	Dapat menerangkan jenis interaksi antara komponen biosis dalam Rajah 9. 2 (a) dan Rajah 9. 2 (b).			5	

No	Kriteria Pemarkahan				Markah																					
	Jawapan: <table border="1" data-bbox="316 322 1273 1088"> <thead> <tr> <th></th> <th data-bbox="389 322 810 376">Rajah 9. 2 (a)</th> <th></th> <th data-bbox="810 322 1273 376">Rajah 9. 2 (b)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="316 376 389 430">S1</td> <td data-bbox="389 376 810 430">Interaksi saprofitisme</td> <td data-bbox="810 376 884 430">P1</td> <td data-bbox="884 376 1273 430">Interaksi parasitisme</td> </tr> <tr> <td data-bbox="316 430 389 685">S2</td> <td data-bbox="389 430 810 685">Interaksi organisma yang mendapat makanan daripada bahan organik/tunggul kayu mati</td> <td data-bbox="810 430 884 685">P2</td> <td data-bbox="884 430 1273 685">Interaksi yang menguntungkan satu organisma/ kulat sahaja dan memudaratkan/merugikan perumah/ pokok mangga</td> </tr> <tr> <td data-bbox="316 685 389 936">S3</td> <td data-bbox="389 685 810 936">Saprofit/ kulat merembeskan enzim (pencernaan) untuk menguraikan organisma mati</td> <td data-bbox="810 685 884 936">P3</td> <td data-bbox="884 685 1273 936">Kulat menyerap nutrien/ bahan makanan terlarut daripada perumah menggunakan akar yang diubahsuai</td> </tr> <tr> <td data-bbox="316 936 389 1088">S4</td> <td data-bbox="389 936 810 1088">(Membantu) menguraikan sebatian protein kepada ammonium</td> <td data-bbox="810 936 884 1088">P4</td> <td data-bbox="884 936 1273 1088">Pokok mangga/ perumah akan kekurangan nutrien dan mati</td> </tr> </tbody> </table> Minimum 2S dan 2P + mana-mana 1S atau 1P					Rajah 9. 2 (a)		Rajah 9. 2 (b)	S1	Interaksi saprofitisme	P1	Interaksi parasitisme	S2	Interaksi organisma yang mendapat makanan daripada bahan organik/tunggul kayu mati	P2	Interaksi yang menguntungkan satu organisma/ kulat sahaja dan memudaratkan/merugikan perumah/ pokok mangga	S3	Saprofit/ kulat merembeskan enzim (pencernaan) untuk menguraikan organisma mati	P3	Kulat menyerap nutrien/ bahan makanan terlarut daripada perumah menggunakan akar yang diubahsuai	S4	(Membantu) menguraikan sebatian protein kepada ammonium	P4	Pokok mangga/ perumah akan kekurangan nutrien dan mati	1+1 1+1 1+1 1+1	
	Rajah 9. 2 (a)		Rajah 9. 2 (b)																							
S1	Interaksi saprofitisme	P1	Interaksi parasitisme																							
S2	Interaksi organisma yang mendapat makanan daripada bahan organik/tunggul kayu mati	P2	Interaksi yang menguntungkan satu organisma/ kulat sahaja dan memudaratkan/merugikan perumah/ pokok mangga																							
S3	Saprofit/ kulat merembeskan enzim (pencernaan) untuk menguraikan organisma mati	P3	Kulat menyerap nutrien/ bahan makanan terlarut daripada perumah menggunakan akar yang diubahsuai																							
S4	(Membantu) menguraikan sebatian protein kepada ammonium	P4	Pokok mangga/ perumah akan kekurangan nutrien dan mati																							
(c)(i)	Dapat menerangkan penyesuaian pokok bakau bagi mengatasi masalah terdedah kepada keamatan cahaya yang tinggi. Jawapan: <table border="1" data-bbox="316 1384 1273 1693"> <thead> <tr> <th data-bbox="316 1384 660 1438">Ciri</th> <th data-bbox="660 1384 1273 1438">Penerangan</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="316 1438 660 1536">C1: Daun kutikel tebal</td> <td data-bbox="660 1438 1273 1536">P1: Mengurangkan kadar transpirasi/ kehilangan air</td> </tr> <tr> <td data-bbox="316 1536 660 1635">C2: Stoma terbenam</td> <td data-bbox="660 1536 1273 1635">P2: Mengurangkan kadar transpirasi/ kehilangan air</td> </tr> <tr> <td data-bbox="316 1635 660 1693">C3: Daun sukulen</td> <td data-bbox="660 1635 1273 1693">P3: Menyimpan air</td> </tr> </tbody> </table> Mana-mana Ciri dan Penerangan yang sepadan				Ciri	Penerangan	C1: Daun kutikel tebal	P1: Mengurangkan kadar transpirasi/ kehilangan air	C2: Stoma terbenam	P2: Mengurangkan kadar transpirasi/ kehilangan air	C3: Daun sukulen	P3: Menyimpan air	1+1 1+1 1+1	4												
Ciri	Penerangan																									
C1: Daun kutikel tebal	P1: Mengurangkan kadar transpirasi/ kehilangan air																									
C2: Stoma terbenam	P2: Mengurangkan kadar transpirasi/ kehilangan air																									
C3: Daun sukulen	P3: Menyimpan air																									
(c)(ii)	Dapat menerangkan proses sesaran yang berlaku di zon tengah sehingga membentuk zon belakang Jawapan:					6																				

No	Kriteria Pemarkahan	Markah	
	P1: Zon tengah ditumbuhi oleh pokok <i>Rhizophora</i> sp. /pokok bakau minyak	1	
	P2: yang mempunyai akar jangkang (berselirat)	1	
	P3: yang memerangkap ranting kayu/ lumpur/ sampah yang hanyut	1	
	P4: menyekat aliran arus air	1	
	P5: menyebabkan pemendapan berlaku (dengan lebih pantas)	1	
	P6: Tebing menjadi lebih tinggi/ kering // kurang dilimpahi air laut semasa air pasang	1	
	P7: Tanah jadi kurang sesuai untuk <i>Rhizophora</i> sp. (sebaliknya sesuai untuk <i>Bruguiera</i> sp. /tumu merah)	1	
	P8: <i>Bruguiera</i> sp. menyesarkan /menggantikan <i>Rhizophora</i> sp.	1	
	Mana-mana 6		
	JUMLAH		20

Skema Soalan 10

No	Kriteria Pemarkahan	Markah	
(a)	Dapat menerangkan proses perubahan spontan pada urutan nukleotida. Jawapan: P1: Penggantian bes nukleotida P2: Mutasi gen / mutasi titik P3: Mengubah kod genetik sintesis asid amino P4: Menghasilkan protein yang tidak berfungsi	1 1 1 1	3
	Mana-mana 3		
(b)	Dapat menyatakan persamaan dan perbezaan perubahan yang berlaku pada rajah 10.1 dan rajah 10.2.		6

No	Kriteria Pemarkahan	Markah																																					
	Jawapan: <table border="1" data-bbox="316 322 1273 1144"> <tr> <td colspan="3" data-bbox="316 322 1273 367">Persamaan</td> </tr> <tr> <td data-bbox="316 367 400 412">S1</td> <td colspan="2" data-bbox="400 367 1273 412">Kedua-duanya mengakibatkan mutasi</td> </tr> <tr> <td data-bbox="316 412 400 456">S2</td> <td colspan="2" data-bbox="400 412 1273 456">Kedua-duanya menunjukkan variasi tak selanjat</td> </tr> <tr> <td data-bbox="316 456 400 501">S3</td> <td colspan="2" data-bbox="400 456 1273 501">Kedua-duanya berlaku dalam kromosom</td> </tr> <tr> <td colspan="3" data-bbox="316 501 1273 546">Perbezaan</td> </tr> <tr> <td></td> <td data-bbox="400 546 855 613">Perubahan pada Rajah 10.1</td> <td data-bbox="855 546 1273 613">Perubahan pada Rajah 10.2</td> </tr> <tr> <td data-bbox="316 613 400 658">B1</td> <td data-bbox="400 613 855 658">Mutasi gen/ mutasi titik</td> <td data-bbox="855 613 1273 658">Mutasi kromosom</td> </tr> <tr> <td data-bbox="316 658 400 703">B2</td> <td data-bbox="400 658 855 703">Penggantian bes</td> <td data-bbox="855 658 1273 703">Pelenyapan kromosom /gen</td> </tr> <tr> <td data-bbox="316 703 400 882">B3</td> <td data-bbox="400 703 855 882">Mengubah kod genetik</td> <td data-bbox="855 703 1273 882">Mengubah struktur kromosom // aberasi kromosom</td> </tr> <tr> <td data-bbox="316 882 400 972">B4</td> <td data-bbox="400 882 855 972">Mengubah penghasilan asid amino // protein</td> <td data-bbox="855 882 1273 972">Mengubah ciri-ciri organisma</td> </tr> <tr> <td data-bbox="316 972 400 1016">B5</td> <td data-bbox="400 972 855 1016">Penyakit genetik</td> <td data-bbox="855 972 1273 1016">Penyakit tidak diwarisi</td> </tr> <tr> <td data-bbox="316 1016 400 1144">B6</td> <td data-bbox="400 1016 855 1144">Tiada kecacatan fizikal yang jelas</td> <td data-bbox="855 1016 1273 1144">Menunjukkan kecacatan fizikal yang jelas</td> </tr> </table> 2S dan mana-mana 4B	Persamaan			S1	Kedua-duanya mengakibatkan mutasi		S2	Kedua-duanya menunjukkan variasi tak selanjat		S3	Kedua-duanya berlaku dalam kromosom		Perbezaan				Perubahan pada Rajah 10.1	Perubahan pada Rajah 10.2	B1	Mutasi gen/ mutasi titik	Mutasi kromosom	B2	Penggantian bes	Pelenyapan kromosom /gen	B3	Mengubah kod genetik	Mengubah struktur kromosom // aberasi kromosom	B4	Mengubah penghasilan asid amino // protein	Mengubah ciri-ciri organisma	B5	Penyakit genetik	Penyakit tidak diwarisi	B6	Tiada kecacatan fizikal yang jelas	Menunjukkan kecacatan fizikal yang jelas	1 1 1 1 1 1 1 1 1	
Persamaan																																							
S1	Kedua-duanya mengakibatkan mutasi																																						
S2	Kedua-duanya menunjukkan variasi tak selanjat																																						
S3	Kedua-duanya berlaku dalam kromosom																																						
Perbezaan																																							
	Perubahan pada Rajah 10.1	Perubahan pada Rajah 10.2																																					
B1	Mutasi gen/ mutasi titik	Mutasi kromosom																																					
B2	Penggantian bes	Pelenyapan kromosom /gen																																					
B3	Mengubah kod genetik	Mengubah struktur kromosom // aberasi kromosom																																					
B4	Mengubah penghasilan asid amino // protein	Mengubah ciri-ciri organisma																																					
B5	Penyakit genetik	Penyakit tidak diwarisi																																					
B6	Tiada kecacatan fizikal yang jelas	Menunjukkan kecacatan fizikal yang jelas																																					
(c)	Dapat menerangkan bagaimana kejuruteraan genetik boleh merawat penyakit hemofilia. Jawapan: P1: (Kod) faktor pembekuan darah diambil (dari gen manusia) P2: digabungkan/ dimasukkan ke dalam DNA kambing P3: Menghasilkan DNA rekombinan P4: Menghasilkan embrio / kambing yang terubah suai genetik /kombinasi genetik yang baru. P5: Factor pembekuan darah diekstrak <u>dari susu kambing</u> Mana-mana 3	1 1 1 1 1	3																																				

No	Kriteria Pemarkahan	Markah																				
(d)	Dapat menerangkan kepentingan bioteknologi. Jawapan: <table border="1" data-bbox="317 394 1276 1256"> <thead> <tr> <th data-bbox="317 394 620 495">Pemprofilan DNA</th> <th data-bbox="620 394 951 495">Tumbuhan rintang serangga perosak</th> <th data-bbox="951 394 1276 495">Bakteria pembersih tumpahan minyak</th> <th data-bbox="1294 248 1366 1451"></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="317 495 620 645">D1: Kenal pasti penjenayah</td> <td data-bbox="620 495 951 645">T1: Mengurangkan penggunaan racun perosak</td> <td data-bbox="951 495 1276 645">M1: Bakteria transgenik cepat/ mudah membiak</td> <td data-bbox="1294 495 1366 645">1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="317 645 620 846">D2: Kesan penyakit genetik</td> <td data-bbox="620 645 951 846">T2: Tidak mencemari rantai makanan</td> <td data-bbox="951 645 1276 846">M2: Mengekalkan biodiversiti/ ekosistem laut / mengurangkan pencemaran air</td> <td data-bbox="1294 645 1366 846">1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="317 846 620 1048">D3: Menguji keserasian antara penderma organ dan penerima</td> <td data-bbox="620 846 951 1048">T3: Mengurangkan kos penyelenggaraan tanaman</td> <td data-bbox="951 846 1276 1048">M3: Mudah /murah diselenggara</td> <td data-bbox="1294 846 1366 1048">1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="317 1048 620 1256">D4: Penentuan ibu bapa biologi</td> <td data-bbox="620 1048 951 1256">T4: Meningkatkan jangka hayat / hasil tanaman</td> <td data-bbox="951 1048 1276 1256">M4: Bioremediasi yang mesra ekosistem</td> <td data-bbox="1294 1048 1366 1256">1</td> </tr> </tbody> </table> Minimum 2D + 2T + 2M dan mana - mana 2	Pemprofilan DNA	Tumbuhan rintang serangga perosak	Bakteria pembersih tumpahan minyak		D1: Kenal pasti penjenayah	T1: Mengurangkan penggunaan racun perosak	M1: Bakteria transgenik cepat/ mudah membiak	1	D2: Kesan penyakit genetik	T2: Tidak mencemari rantai makanan	M2: Mengekalkan biodiversiti/ ekosistem laut / mengurangkan pencemaran air	1	D3: Menguji keserasian antara penderma organ dan penerima	T3: Mengurangkan kos penyelenggaraan tanaman	M3: Mudah /murah diselenggara	1	D4: Penentuan ibu bapa biologi	T4: Meningkatkan jangka hayat / hasil tanaman	M4: Bioremediasi yang mesra ekosistem	1	8
Pemprofilan DNA	Tumbuhan rintang serangga perosak	Bakteria pembersih tumpahan minyak																				
D1: Kenal pasti penjenayah	T1: Mengurangkan penggunaan racun perosak	M1: Bakteria transgenik cepat/ mudah membiak	1																			
D2: Kesan penyakit genetik	T2: Tidak mencemari rantai makanan	M2: Mengekalkan biodiversiti/ ekosistem laut / mengurangkan pencemaran air	1																			
D3: Menguji keserasian antara penderma organ dan penerima	T3: Mengurangkan kos penyelenggaraan tanaman	M3: Mudah /murah diselenggara	1																			
D4: Penentuan ibu bapa biologi	T4: Meningkatkan jangka hayat / hasil tanaman	M4: Bioremediasi yang mesra ekosistem	1																			
	JUMLAH	20																				

BAHAGIAN C

Skema Soalan 11

No	Kriteria Pemarkahan	Markah	
(a)(i)	Dapat menerangkan keadaan yang menyebabkan kemerosotan kualiti air sungai T. Jawapan: P1: Air (sungai) digunakan sebagai agen penyejuk P2: menyejukkan generator stesen jana kuasa (elektrik) P3: Air panas yang terhasil disalurkan (kembali) ke sungai P4: Meningkatkan suhu air sungai // menyebabkan penyingkiran haba berlebihan ke dalam air P5: Pencemaran terma berlaku P6: Kandungan oksigen terlarut dalam air berkurang P7: Menurun /mengubah nilai pH air // air sungai menjadi berasid Mana-mana 5	1 1 1 1 1 1 1 1	5
(a)(ii)	Dapat meramalkan kesan jangka panjang keadaan suhu air sungai T yang terus meningkat kepada penduduk sekitar dan ekosistem sungai T. Jawapan: E1: (Peningkatan suhu air sungai) mengganggu proses biokimia /kadar metabolisme /kadar respirasi sel organisma akuatik E2: mengubah struktur protein //enzim ternyahasli / memutuskan rantai/ ikatan (kimia) polipeptida E3: mengurangkan kadar fotosintesis tumbuhan akuatik // tumbuhan akuatik /pengeluar mati E4: menyebabkan kematian /kepuasan haiwan / fitoplankton // Telur ikan menetas lebih awal / gagal menetas	1 1 1 1	5

No	Kriteria Pemarkahan	Markah	
	E5: Rantai /siratan makanan terganggu E6: Meningkatkan kadar pereputan // bilangan mikroorganisma bertambah P7: Menjejaskan pendapatan /ekonomi nelayan P8: Mengurangkan bekalan ikan /sumber protein P9: Mengurangkan sumber /bekalan air bersih Mana-mana 3E dan mana-mana 2P	1	
(b)	Dapat wajarkan bagaimana amalan berkonsepkan teknologi hijau dapat dilakukan menggunakan sisa-sisa pertanian tersebut yang menyumbang kepada kelestarian alam sekitar. Jawapan: P1: Menghasilkan baja kompos /baja semula jadi/ baja organik/ penggalak (untuk mengurangkan penggunaan baja kimia) P2: Menghasilkan makanan untuk haiwan ternakan (dengan mencampurkan sisa pertanian dengan fosfat) P3: Menghasilkan biogas /sumber tenaga biojisim / tenaga boleh diperbaharui (seperti metana untuk bahan api) P4: Mengitar semula sisa pertanian untuk dijadikan perabot / straw minuman / bahan kraftangan / sumber pelet bahan bakar / kertas P5: Menghasilkan tepung untuk dijadikan bahan pembuatan bioplastik semula jadi/ terbiodegradasi Mana-mana 4	1	4
(c)	Dapat cadangkan langkah keselamatan tambahan yang perlu dilakukan oleh pihak pemaju bagi memulihara dan memulihkan ekosistem di kawasan tersebut. Jawapan:		6

No	Kriteria Pemarkahan		Markah	
	Pembinaan bangunan	P1: Bangunan/rumah harus dibina jauh dari lereng /tebing bukit P2: Untuk memastikan keselamatan bangunan	1	
	Tanam pokok	P3: Tanam semula pokok yang telah ditebang // elakkan penebangan pokok // tanam rumput penutup bumi P4: Supaya kawasan tadahan air dapat dikekalkan P5: Akar pokok dapat mencengkam tanah P6: Untuk mengelakkan banjir lumpur / kilat P7: Untuk mengelakkan hakisan tanah /tanah runtuh	1	
	Pembinaan benteng	P8: Membina penahan /benteng yang kuat di kawasan berisiko tinggi untuk runtuh P9: Untuk memastikan kestabilan struktur lereng /cerun bukit	1	
	Saliran air	P10: Membina sistem saluran air (yang cekap) untuk aliran air P11: Untuk menyalurkan air turun dari atas bukit (secara sistematik)	1	
	Mana-mana 6			
	JUMLAH			20